Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2026)0023

Det brutala förtrycket av demonstranter i Iran

Europaparlamentets resolution av den 22 januari 2026 om det brutala förtrycket av demonstranter i Iran (2026/2565(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av sina tidigare resolutioner om Iran,

– med beaktande av sin resolution av den 13 november 2025 om åtgärder mot transnationellt förtryck av människorättsförsvarare[1],

– med beaktande av uttalandena från kommissionens ordförande, Ursula von der Leyen, och vice ordföranden/den höga representanten för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Kaja Kallas, efter de våldsamma tillslagen i januari 2026,

– med beaktande av tilldelandet av Sacharovpriset för tankefrihet 2023 till Jina Mahsa Amini och rörelsen ”Kvinnor, liv, frihet” i Iran,

– med beaktande av beslutet av Europaparlamentets talman Roberta Metsola att förbjuda närvaro för all diplomatisk personal och alla företrädare för den iranska regimen i alla parlamentets lokaler,

– med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,

– med beaktande av den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter från 1966,

– med beaktande av det globala EU-systemet för sanktioner avseende mänskliga rättigheter,

– med beaktande av EU:s riktlinjer om våld mot kvinnor och flickor och kampen mot alla former av diskriminering av dem,

– med beaktande av det gemensamma uttalandet av den 13 januari

[1] Antagna texter, P10_TA(2025)0258.

2026 från FN:s särskilda rapportörer och oberoende experter,

– med beaktande av FN-stadgan,

– med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna från 1948,

– med beaktande av rapporterna från FN:s särskilda rapportör om situationen för de mänskliga rättigheterna i Islamiska republiken Iran,

– med beaktande av pressmeddelandet från kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter av den 10 januari 2026 *Iran*: *UN Fact-Finding Mission calls for immediate restoration of internet access and adherence to international human rights law* (Iran: FN:s oberoende internationella undersökningsuppdrag kräver ett omedelbart återställande av åtkomsten till internet och efterlevnad av internationell människorättslagstiftning),

– med beaktande av artikel 136.2 och 136.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:

A. Den 28 december 2025 utbröt demonstrationer i Iran som snabbt utvecklades till landsomfattande protester, där tiotusentals iranier strömmade ut på gatorna i olika städer och provinser den 8 januari 2026, en siffra som steg till hundratusentals under de efterföljande dagarna. Demonstrationerna inleddes av basarhandlare som stängde sina butiker i protest mot Irans sviktande ekonomi, marginaliseringen av dem inom ekonomin, valutans kollaps och den försämrade levnadsstandarden, och utvecklades till större regeringsfientliga protester som representerar ett brett spektrum av det iranska samhället, med demonstranter som kräver grundläggande politiska förändringar och den nuvarande regimens fall.

B. Demonstrationerna drevs inledningsvis på av ett djupt rotat missnöje över den katastrofala situationen i landets ekonomi, kraftigt stigande livsmedelspriser, stigande inflation och utbredd korruption. Den iranska regimen har ständigt misslyckats med att tillgodose befolkningens grundläggande behov.

C. De iranska säkerhetsstyrkorna, däribland Islamiska revolutionsgardet och polisen, har gjort systematiska våldsamma landsomfattande tillslag mot demonstranter och använt dödligt våld som möjliggjorts av kinesisk utrustning och övervakningsteknik, och dödat och gripit tusentals fredliga demonstranter. Det har rapporterats att iranska säkerhetsstyrkor har använt kemiska vapen för att kväva protesterna. Dödstalen ligger för närvarande i underkant eftersom kommunikationen hindras av att internet är nedstängt. Enligt FN:s oberoende internationella undersökningsuppdrag om Islamiska republiken Iran finns det

trovärdiga rapporter som tyder på att det högsta nationella säkerhetsrådet utfärdat ett uttalande med order till säkerhetsstyrkorna om att ta till ”beslutsamma” kraftåtgärder för att sätta stopp för protesterna. Enligt FN:s undersökningsuppdrag har regimens våld varit särskilt brutalt i regioner med etniska minoriteter. De iranska myndigheterna har genomfört godtyckliga massgripanden och frihetsberövat tusentals demonstranter, aktivister, journalister och människorättsförsvarare, utan något korrekt rättsförfarande och på grundval av falska anklagelser om brott mot den nationella säkerheten. Det iranska rättsväsendet har genomfört snabba summariska förfaranden mot frihetsberövade demonstranter i orättvisa rättegångar, och utfärdat dödsdomar. Under protesterna verkställde det iranska rättsväsendet dödsdomar på grundval av tidigare domar.

D. Dessa handlingar utgör allvarliga kränkningar av internationell människorättslagstiftning, inbegripet skyldigheter enligt den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter, som Iran är part i.

E. Iran fortsätter att använda dödsstraffet som ett viktigt instrument för förtryck för att skrämma demonstranter och tysta avvikande åsikter.

F. Sedan den 8 januari 2026 har de iranska myndigheterna upprätthållit en landsomfattande nedstängning av all kommunikation, då man strypt tillgången till internet och telefonnäten för mobil och fast telefoni i en av de mest omfattande och sofistikerade nedstängningarna i världshistorien. På detta sätt hindras det iranska folket från att kommunicera, organisera sig och hålla omvärlden informerad i en miljö präglad av brutala kraftåtgärder, och målet har varit att dölja protesternas verkliga omfattning och kraftåtgärdernas brutalitet samt försvåra medicinsk hjälp. Iran har även förr använt storskaliga nedstängningar av internet och har många gånger blockerat tillgången till internet och telekommunikation under oroligheter för att tysta avvikande åsikter och slå ned på protester.

G. Rätten till frihet att delta i fredliga sammankomster och föreningsfrihet skyddas av artikel 20 i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna.

H. Regimens ledning är fortfarande blind för demonstranternas legitima krav. Enligt FN:s statistikkontor är nästan 60 % av Irans befolkning under 39 år, och större delen av befolkningen föddes efter den islamiska revolutionen 1979.

I. De iranska myndigheterna har offentligt hotat med ytterligare tillslag mot protesterna och med hårda straff för de inblandade. Den 14 januari 2026 ska Irans justitieminister enligt uppgift ha påstått att alla som greps efter den 8 januari 2026 var brottslingar och

terrorister, vilket i praktiken innebar en kriminalisering av fredliga protester och ytterligare inskränkningar av yttrande- och mötesfriheten. Parlamentet har konsekvent och otvetydigt fördömt den iranska regimens förtryck och våld mot sitt eget folk, inbegripet användningen av avrättningar, utdömandet av dödsdomar efter orättvisa rättegångar, omänskliga fängelseförhållanden och systematiska angrepp mot politiska aktivister samt etniska och religiösa grupper. Parlamentet har upprepade gånger begärt att Islamiska revolutionsgardet ska listas som en terroristorganisation.

J. Sju människorättsexperter från FN uppmanade de iranska myndigheterna att bryta våldsspiralen, respektera folkets grundläggande rätt att uttrycka avvikande åsikter och delta i fredliga protester utan rädsla för repressalier, och att ta till sig folkets krav på medborgerliga, politiska, ekonomiska och kulturella rättigheter.

K. Den senaste vågen av demonstrationer är kulmen på en lång rad massprotester som följts av fruktansvärda tillslag. Irans senaste landsomfattande uppror – omvälvningarna i samband med den gröna rörelsen 2009 och rörelsen ”Kvinna, liv, frihet” i september 2022, som utlöstes av moralpolisens mord på 22-åriga Jina Mahsa Amini – möttes också av brutalt förtryck, då man sköt med hagelgevär mot kvinnors ansikten, bröst och könsorgan.

L. Europaparlamentet tilldelade sitt Sacharovpris för tankefrihet 2023 till Jina Mahsa Amini och rörelsen ”Kvinna, liv, frihet” i Iran, som en hyllning till alla modiga kvinnor, män och ungdomar i Iran, som under enorm press fortsatt sin kamp för sina rättigheter och för förändring.

M. Den statliga politiken har möjliggjort ett rutinmässigt genomdrivande av obligatoriska klädregler genom moralpatruller, övervakningsteknik och administrativa påföljder, vilket har lett till gripanden, böter, nekad tillgång till utbildning och sysselsättning samt fängelsestraff för kvinnor och flickor som inte följer reglerna. Det finns dokumenterade fall av fysiska övergrepp och dödsfall i häkte i samband med sådant genomdrivande. Irans orädda kvinnor har genom sitt enorma mod och stora beslutsamhet utmanat regimens fega taktik utan att visa rädsla, vilket varit avgörande för motståndet mot denna brutala regim.

N. Islamiska republiken Iran har spelat en mycket destabiliserande roll i Mellanöstern och regionen i stort, bland annat genom att stödja proxyterrorgrupper som Hizbollah i Libanon, huthierna i Jemen, Hamas i Gaza och shiamuslimska miliser i Irak, och genom att upprätta en terroraxel som sträcker sig genom hela regionen. Irans dåliga inflytande är inte begränsat till Mellanöstern, eftersom landet fortsätter att utgöra en enorm risk för Europas säkerhet och demokratier runt om i världen genom hybridhot och skadlig cyberverksamhet, bland annat genom att bistå Ryssland i dess

anfallskrig mot Ukraina, till exempel genom att leverera bestyckade drönare, robotar och ammunition och tillhandahålla teknik och utbildning som har gjort det möjligt för Ryssland att öka sin produktion, och genom att stödja den venezuelanska diktaturen.

O. Det finns trovärdiga bevis för att iranska diplomatiska beskickningar i flera medlemsstater har varit inblandade i propaganda, desinformation och hot riktade mot iranska diasporagrupper i Europa, i strid med folkrätten och principerna för diplomatiska förbindelser.

P. EU har antagit tre sanktionssystem mot Iran: ett som svar på allvarliga människorättskränkningar i landet, vilket förnyas årligen och senast förlängdes till och med den 13 april 2026, ett som rör icke-spridning av massförstörelsevapen och ett tredje som svar på Irans militära stöd till Rysslands anfallskrig mot Ukraina och till väpnade grupper och enheter i Mellanöstern och Röda havsregionen. Dessa sanktionssystem omfattar för närvarande fler än 230 personer och 40 enheter i Iran, däribland Islamiska revolutionsgardet.

Q. I januari 2026 förbjöd parlamentet, genom ett beslut av sin talman, all diplomatisk personal och alla företrädare för Islamiska republiken Iran att beträda parlamentets lokaler i Bryssel, Strasbourg och Luxemburg som reaktion på de iranska myndigheternas våldsamma tillslag mot landsomfattande protester och deras vägran att respektera de grundläggande friheterna, och iranska passinnehavare ska granskas och nekas inträde om de identifieras som att de agerar på regimens vägnar.

R. Under de senaste åren har de iranska myndigheterna intensifierat förföljelsen och bestraffningen av etniska och religiösa grupper, särskilt kristna, och nationella domstolar har utdömt långa fängelsestraff för anklagelser som enbart rör deras tro eller religiösa verksamhet.

1. Europaparlamentet uttrycker sitt otvetydigt fördömande av och sin bestörtning över den iranska regimens brutala förtryck och massmord på demonstranter som har gått ut på gatorna i dussintals städer under de senaste två veckorna. Parlamentet uttrycker sin fulla solidaritet med det iranska folket och den modiga och legitima proteströrelsen som kräver värdighet, säkerhet och respekt för det iranska folkets rättigheter.

2. Europaparlamentet kräver att de iranska myndigheterna, under diktator Ali Khameneis styre, villkorslöst upphör med våldet mot fredliga demonstranter, omedelbart stoppar alla avrättningar och upphör med att mörda och förtrycka civila som utövar sina grundläggande rättigheter. Parlamentet kräver att dessa rättigheter, särskilt yttrande- och mötesfriheten, alltid och ovillkorligen upprätthålls.

3. Europaparlamentet kräver ett omedelbart frigivande av alla fängslade demonstranter och politiska fångar. Parlamentet är bestört över de fruktansvärda dödstalen och det stora antalet demonstranter som olagligen frihetsberövats.

4. Europaparlamentet uttrycker sitt djupa deltagande med familjerna till alla som dödats som en följd av de iranska myndigheternas våldsamma förtryck. Parlamentet uttrycker sin bestörtning över rapporterna om angrepp och hot från förtryckande säkerhetsstyrkor och medlemmar av Islamiska revolutionsgardet mot familjer och släktingar till dem som dödades under demonstrationerna. Parlamentet är djupt oroat över de iranska myndigheternas rapporterade avskyvärda praxis att utpressa offrens familjer på stora summor pengar för återlämnande av deras döda anhörigas kroppar.

5. Europaparlamentet uppmanar rådet att, i enlighet med rådets gemensamma ståndpunkt av den 27 december 2001 om tillämpning av särskilda åtgärder i syfte att bekämpa terrorism[2], rådets förordning (EG) nr 2580/2001[3], direktiv (EU) 2017/541[4] och det globala EU-systemet för sanktioner avseende mänskliga rättigheter, utan dröjsmål gå vidare med att fullt ut lista Islamiska revolutionsgardet, inbegripet Basijmilisen och Qudsstyrkan, som terroristorganisationer. Parlamentet beklagar djupt att vissa medlemsstater står fast vid sitt motstånd mot att stärka de restriktiva åtgärderna mot Irans regim. Parlamentet begär att en sådan listning ska återspeglas i EU:s system för restriktiva åtgärder. Parlamentet efterlyser en utvidgning och strikt tillämpning av det globala EU-systemet för sanktioner avseende mänskliga rättigheter och andra restriktiva EU-åtgärder, bland annat frysning av tillgångar och viseringsförbud, mot alla iranska tjänstemän som är ansvariga för förtrycket, och mot alla enheter som kontrolleras av eller agerar på uppdrag av den högste ledarens kansli, inbegripet uppförande av Islamiska revolutionsgardets alla relevanta enheter och personer på EU:s terroristförteckning och tillämpning av frysning av tillgångar, reseförbud och andra lämpliga restriktiva åtgärder. Parlamentet betonar att Islamiska revolutionsgardet, inbegripet alla dess filialer och anknutna enheter, spelar en central roll i det våldsamma förtrycket av fredliga demonstranter och i allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna, utomrättsliga avrättningar och

---

2 EGT L 344, 28.12.2001, s. 93, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2001/931/oj.

3 Rådets förordning (EG) nr 2580/2001 av den 27 december 2001 om särskilda restriktiva åtgärder mot vissa personer och enheter i syfte att bekämpa terrorism (EUT L 344, 28.12.2001, s. 70, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/2580/oj).

4 Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2017/541 av den 15 mars 2017 om bekämpande av terrorism, om ersättande av rådets rambeslut 2002/475/RIF och om ändring av rådets beslut 2005/671/RIF (EUT L 88, 31.3.2017, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj).

statsstödd terrorism, både på nationell och regional nivå. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att samtidigt vidta lämpliga nationella åtgärder för att se till att denna listning genomförs och efterlevs fullt ut.

6. Europaparlamentet hyllar och uttrycker sitt starka stöd för Irans modiga folk, som i flera veckor har gått ut på gatorna för att protestera mot regimens förtryck och extremt svåra ekonomiska och sociala förhållanden. Parlamentet lovordar det mod som alla unga, kvinnor och människorättsförsvarare visar genom att fortsätta att kämpa för sina rättigheter trots personliga konsekvenser och det brutala förtryck som de utsätts för. Parlamentet erkänner den avgörande roll som rörelsen ”Kvinna, liv, frihet” spelar för att ingjuta mod hos befolkningen och demonstranterna och avslöja hur svag regimen är och isolerad från det iranska folket. Parlamentet fördömer de iranska myndigheternas sanktioner mot ledamöter av Europaparlamentet och av nationella parlament och begär att de omedelbart hävs.

7. Europaparlamentet fördömer starkt de iranska säkerhetsstyrkornas utbredda, brutala, avsiktliga och oproportionerliga användning av våld mot fredliga demonstranter. Parlamentet beklagar djupt att dödandet inte är resultatet av sporadiska sammandrabbningar, utan av en utbredd och systematisk strategi och ett avsiktligt beslut att eliminera allt motstånd och alla protester. Parlamentet är bestört över att mördandet av tusentals demonstranter signalerar en skrämmande förändring i den iranska regimens förtryckarpolitik, från avskräckande metoder till strategisk eliminering. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att ställa iranska tjänstemän, som bevisligen är direkt inblandade i det pågående förtrycket, till svars för sina brott enligt internationell rätt. Parlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att förbereda sig för alla eventuella scenarier, inbegripet en potentiell kollaps av den iranska regimen, och se till att ingen som gjort sig skyldig till förtryck någonsin beviljas asyl inom EU:s territorium.

8. Europaparlamentet kräver att alla demonstranter, människorättsförsvarare och journalister som för närvarande hålls fängslade i Iran villkorslöst friges. Parlamentet kräver att myndigheterna informerar alla familjer om var deras frihetsberövade anhöriga hålls. Parlamentet kräver att advokater och internationella observatörer ska ges obehindrat tillträde till alla som gripits under protesterna, samt att det internationella samfundet ska få information om vilka de gripna är. Parlamentet kräver att alla EU-medborgare som för närvarande sitter fängslade i Iran omedelbart friges och återsänds på ett säkert sätt, och fördömer skarpt regimens skamlösa användning av gisslandiplomati.

9. Europaparlamentet avvisar kategoriskt de iranska myndigheternas påståenden om att protesterna skulle ha inletts av utländska agenter.

Parlamentet konstaterar att ursprunget till protesterna är det djupa missnöje som finns bland stora delar av den iranska befolkningen, särskilt unga, kvinnor och minoritetsgrupper, med de många allvarliga kriser som landet står inför.

10. Europaparlamentet påminner om Irans internationella skyldigheter på människorättsområdet, inbegripet respekten för rätten att delta i fredliga sammankomster, yttrandefriheten och rätten till liv, i enlighet med den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och internationella fördrag som Iran är part i. Parlamentet uppmanar EU att fortsätta att stödja organisationer i det civila samhället, människorättsorganisationer och humanitära organisationer i Iran.

11. Europaparlamentet betonar att den omänskliga iranska regimen är djupt illegitim och våldsam till sin karaktär, och enbart bygger på terror, rädsla och hot och motsätter sig all religiös, kulturell och etnisk mångfald. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utöva effektiva påtryckningar mot regimen. Parlamentet ser i den enorma vågen av protester ett otvetydigt tecken på hur ohållbart detta system är efter årtionden av förtryck, och efterlyser en fri och demokratisk övergång i Iran. Parlamentet uttrycker sin fulla solidaritet med den iranska diasporan som spelar en avgörande roll när det gäller att kräva frihet och demokrati och stödja protesterna. Parlamentet konstaterar att den enda legitima källan till makt och suveränitet i Iran är det iranska folket.

12. Europaparlamentet begär att åtgärderna samordnas med likasinnade partner, och åtföljs av insatser för att globalt motverka kringgåendet av sanktioner. Parlamentet välkomnar de riktade sanktioner som Förenta staterna nyligen antagit mot högre iranska tjänstemän som bär ansvaret för förtrycket, och uppmanar med kraft EU att vidta liknande åtgärder. Parlamentet kräver att anhöriga till medlemmar av Islamiska revolutionsgardet som studerar eller arbetar i EU ska utvisas.

13. Europaparlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att använda alla verktyg som står till deras förfogande för att förebygga, avskräcka från och reagera på skadlig cyberverksamhet såväl som utländsk informationsmanipulering och inblandning, inbegripet sådan som utförs av eller tillskrivs de iranska myndigheterna. Parlamentet uppmanar till full användning av EU:s verktygslåda för cyberdiplomati, inbegripet restriktiva åtgärder mot personer och enheter som är ansvariga för cyberattacker, och av EU:s sanktionssystem mot sådana attacker. Parlamentet uppmanar med kraft EU att stärka sin kapacitet på områdena strategisk kommunikation, uppbyggnad av resiliens och attribuering i samordning med internationella partner.

14. Europaparlamentet fördömer den iranska regimens försök att

censurera protesterna genom att strypa tillgången till internet och telefonnäten i hela landet. Parlamentet begär att alla förbud mot onlinebaserade kommunikationer och tjänster inom Iran omedelbart hävs. Parlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater att avsevärt öka det tekniska och ekonomiska stödet för att säkerställa säker digital åtkomst, verktyg för att kringgå censur samt digitalt skydd för det iranska civila samhället, journalister och människorättsförsvarare. Parlamentet uppmanar leverantörer av teknik- och satellittjänster att undersöka alla lagliga och genomförbara sätt att underlätta säker tillgång till kommunikationstjänster, såsom ”direkt till mobil”-konnektivitet (Direct to Cell), för att säkerställa oavbruten tillgång till information för iranska medborgare, särskilt i syfte att möjliggöra nödkommunikation och varningar via sms, och för att förhindra att plattformar utnyttjas till förtryck.

15. Europaparlamentet betonar att den iranska regimen i årtionden och ständigt varit inblandad i systematiska angrepp mot människorättsaktivister, politiska dissidenter, minoritetsgrupper och kvinnor, särskilt genom att uppvisa ett brutalt mönster av förtryck. Parlamentet uttrycker solidaritet med alla personer i Iran som förföljs på grund av sin tro eller identitet, och erkänner det mod som de minoritetsgrupper som utsätts för systematisk diskriminering visar, bland annat kurder, balucher, bahaier och kristna. Parlamentet kräver ett omedelbart och villkorslöst frigivande av alla personer som frihetsberövats enbart för att ha utövat sin religions- och trosfrihet.

16. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning till Iran att ge omedelbart och obehindrat tillträde till det FN-ledda undersökningsuppdraget, med tanke på behovet av internationell granskning i ett läge där total straffrihet råder och de iranska myndigheterna systematiskt har begått allvarliga brott enligt internationell rätt, inbegripet mord, tortyr, våldtäkt och påtvingade försvinnanden för att tysta oliktänkande, och behovet av att samla in och bevara bevis till stöd för framtida åtal. Parlamentet uppmanar EU att stödja ett förlängt mandat för FN:s undersökningsuppdrag om Iran i människorättsrådet och att utvidga dess mandat till att omfatta en utredning av pågående grymheter.

17. Europaparlamentet noterar den framträdande roll som kvinnor och flickor spelar i protesterna och fördömer regimens systematiska förtryck av kvinnor och andra utsatta grupper genom lagar och bestämmelser som allvarligt begränsar deras friheter och rättigheter, såsom den förnedrande hijablagen och dess orimliga tillämpning, allvarliga begränsningar av kvinnors rättigheter rörande sexuell och reproduktiv hälsa samt kränkningar av kvinnors politiska, sociala, ekonomiska, kulturella och personliga rättigheter. Parlamentet betonar att arvsdiskriminering och vittnes- och nationalitetslagstiftning, som ger kvinnor ojämlik rättslig status och

begränsar deras autonomi i både det offentliga och privata livet, är i strid med de internationella människorättsnormer som Iran är skyldigt att uppfylla.

18. Europaparlamentet beklagar än en gång det fruktansvärt höga antalet avrättningar under de senaste två åren, särskilt sedan de senaste demonstrationerna bröt ut i slutet av december, som en symbol för regimens allvarliga åsidosättande av mänskligt liv och mänsklig värdighet.

19. Europaparlamentet påminner om att Iran har det högsta antalet dödsdomar per capita i världen, och att de iranska myndigheterna sedan upproret ”Kvinna, liv, frihet” 2022 har inlett en obeveklig avrättningsvåg, bland annat mot oliktänkande, kvinnor, journalister och minoriteter. Parlamentet fördömer att regimen enbart under 2025 avrättade 1 500 personer. Parlamentet påminner om EU:s långvariga ställningstagande mot dödsstraff och kräver ett omedelbart avskaffande av dödsstraffet.

20. Europaparlamentet uttrycker sitt fulla stöd för den iranska oppositionen och uppmanar den höga representanten att inleda en inkluderande dialog med den iranska demokratiska oppositionen, i syfte att främja en demokratisk, fri och pluralistisk framtid för Iran. Parlamentet begär att företrädare för den iranska demokratiska oppositionen ska bjudas in till Europaparlamentet, samtidigt som det upprepar att det är upp till det iranska folket att bestämma över sin framtida regering. Parlamentet uppmuntrar kommissionen att utöka det tekniska och ekonomiska stödet till det iranska civilsamhället. Parlamentet uppmanar de olika aktörerna i den demokratiska oppositionen att samarbeta och bana väg för en rättvis, inkluderande och demokratisk process som lyckas skapa frihet och värdighet för alla iranska medborgare oavsett etnicitet, religion och kön. Parlamentet uppmanar EU och dess medlemsstater till ett nära samarbete med likasinnade partner för att stödja ett fritt Iran med universella mänskliga rättigheter och jämlikhet, format av det iranska folket. Parlamentet är övertygat om att främjandet av landets olika befolkningsgrupper och grundläggande regionala, kulturella och etniska skillnader är avgörande för att säkra en demokratisk och fredlig framtid för Iran.

21. Europaparlamentet understryker än en gång hur den iranska regimen i årtionden aktivt har orsakat kaos och förstörelse i hela regionen, samtidigt som den uppvisat ett brutalt mönster av internt och transnationellt förtryck. Parlamentet fördömer de iranska myndigheternas hänsynslösa transnationella förtryck, både online och offline, för att tysta, skrämma, förtrycka, pressa eller till och med kidnappa meningsmotståndare samt hota deras familjer utomlands. Parlamentet uppmanar kommissionen att i nära samarbete med medlemsstaterna stärka de förebyggande mekanismerna samt skydd- och svarsmekanismerna inom EU och se

till att allt transnationellt förtryck utreds och lagförs på ett verkningsfullt sätt. Parlamentet betonar att Iran fortsätter att utgöra det största och mest konkreta hotet mot säkerheten och stabiliteten i regionen i stort och det största hindret för fred. Parlamentet upprepar sitt starka fördömande av Irans illasinnade verksamhet och inblandning i och utanför regionen, framför allt i Libanon, Syrien, Jemen, Irak samt Västbanken och Gaza.

22. Europaparlamentet noterar att Iran och Ryssland i allt högre grad har delat kritisk information och samarbetat för att kringgå sanktioner genom bulvanföretag, bankförbindelser och oljeöverföringar med avstängd spårningsutrustning. Parlamentet vill se en bättre tillämpning av EU:s sanktioner, en snabb uppgradering av automatiska identifieringssystem för att motverka kringgående av sanktioner och embargon samt utökad övervakning och utökade inspektioner av misstänkta iranska fartyg.

23. Europaparlamentet uppmanar den höga representanten att i samordning med medlemsstaterna intensifiera det diplomatiska engagemanget till stöd för det iranska folket genom att undersöka möjligheten att stärka EU:s diplomatiska närvaro eller representation så att skydd, humanitärt bistånd och konsulärt stöd kan ges till personer, inbegripet fredliga demonstranter, som genom att utöva sina grundläggande rättigheter, utsätter sig för risker. Parlamentet betonar behovet av att överväga åtgärder som skulle kunna tillhandahålla skyddade platser, information och stöd i enlighet med internationell rätt och EU-medlemsstaternas relevanta rättsliga prejudikat, i syfte att förbättra unionens kapacitet att övervaka, rapportera och reagera på allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna på plats.

24. Europaparlamentet välkomnar den höga representantens åtagande att vidta ytterligare tvångsåtgärder mot Iran. Parlamentet uppmanar rådet och medlemsstaterna att snabbt utvidga de befintliga restriktiva åtgärderna för att omedelbart och på lämpligt sätt reagera på det pågående förtrycket. Parlamentet välkomnar att EU överväger riktade sanktioner mot personer och enheter som är ansvariga för det våldsamma förtrycket av demonstranter, och uppmanar med kraft till ett snabbt antagande av dem.

25. Europaparlamentet kräver att Europeiska utrikestjänsten (utrikestjänsten) utarbetar regelbundna rapporter om situationen i Iran. Parlamentet föreslår att man inrättar eller fastställer en domän där namnen på alla offer för de senaste massakrerna kan registreras, i syfte att dokumentera och bevara register över dem som dödats eller skadats.

26. Europaparlamentet uppmanar EU:s medlemsstater och utrikestjänsten att begära en extra session i FN:s råd för mänskliga rättigheter om människorättskrisen i Iran för att uppvisa och främja

ett legitimt internationellt motstånd mot den iranska regimens agerande.

27. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stödja alla insatser för ansvarsutkrävande inom och utanför FN som arbetar med att dokumentera dödsfall och åstadkomma en snabb, oberoende och transparent utredning av dem, bland annat genom insamling av vittnesmål och bevis från människor som flyr landet. Parlamentet välkomnar beslutet av FN:s råd för de mänskliga rättigheterna att hålla en extra session om situationen i Iran.

28. Europaparlamentet betonar att en normalisering av förbindelserna med Iran förutsätter ett villkorslöst frigivande av alla politiska fångar, ett kontrollerbart slut på det systematiska förtrycket och verkliga framsteg mot demokrati och rättsstatsprincipen.

29. Europaparlamentet uppmanar utrikestjänsten, kommissionen och medlemsstaterna att fortsätta att ta upp den iranska regimens kränkningar i bilaterala och multilaterala forum, och se till att EU:s restriktiva åtgärder förblir riktade, evidensbaserade och fokuserade på personer och enheter som är ansvariga för allvarliga människorättskränkningar.

30. Europaparlamentet välkomnar sin talman Roberta Metsolas beslut att förbjuda all diplomatisk personal och alla företrädare för den iranska regimen att vistas i parlamentets samtliga lokaler. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att göra detsamma och anta liknande restriktioner, bland annat genom att vid behov återkalla den diplomatiska statusen för personalen vid Irans diplomatiska och konsulära beskickningar i hela EU.

31. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, medlemsstaterna och presidentens kansli i Islamiska republiken Iran.